

TALE – *det talte ord gælder*

14. april 2016

Samrådstale om Statsrevisorernes kritik af implementeringen af reformer 4. maj 2016

J.nr. 2016 - 2343

Center for Arbejdsmarkedspolitik

Indledning

- Samrådet i dag handler om kritikken fra Statsrevisorerne af implementeringen af tre reformer på beskæftigelsesområdet.
- Det gælder reformen af førtidspension og fleksjob, der trådte i kraft 1. januar 2013. Kontant-hjælpsreformen, der trådte i kraft 1. januar 2014. Og sygedagpengereformen, hvor flere dele trådte i kraft 1. juli 2014 og resten 1. januar 2015.
- Alle tre reformer er vedtaget af et bredt flertal i Folketinget. Fælles for dem alle er, at der er tale om store, gennemgribende og vigtige reformer – med fokus på at få flere mennesker i beskæftigelse og færre på offentlig forsørgelse.
- Det er blandt andet baggrunden for, at forligspartierne følger reformerne tæt – inklusiv implementeringen af dem.
- Inden jeg kommer nærmere ind på kritikpunkterne fra Statsrevisorerne, vil jeg gerne starte med at slå to ting fast.

- For det *første* har implementering af reformer på beskæftigelsesområdet topprioritet i ministeriet.
- Al implementering er sat i system i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, som har det daglige ansvar for indsatsen.
- For det *andet* vil jeg gerne slå fast, at jeg selvfølgelig tager kritikken fra Statsrevisorerne til efterretning. Det meldte jeg også ud allerede samme dag, som Statsrevisorerne gav deres bemærkninger.
- Det betyder, at Beskæftigelsesministeriet har stor fokus på at få rettet op på de kritikpunkter, som Statsrevisorerne rejser.
- De tre reformer, der udsættes for kritik, er alle vedtaget og implementeret under den tidligere regering med brede flertal i Folketinget.
- Set i det lys er mit fokus nu på, hvordan vi fremadrettet kan blive bedre til at implementere ny lovgivning.

To væsentlige kritikpunkter

Statsrevisorerne rejser to væsentlige kritikpunkter. Det *ene* kritikpunkt går på, at vejledninger og bekendtgørelser ikke har været klar i god tid, før reformernes ikrafttræden.

- Statsrevisorerne fremhæver, at ingen bekendtgørelser og vejledninger i forbindelse med reformerne er blevet offentliggjort mere end syv arbejdsdage før ikrafttrædelse. Og at særligt vejledninger er blevet offentliggjort for sent – og i gennemsnit 67 arbejdsdage efter reformernes ikrafttrædelse.
- Det *andet* kritikpunkt går på it: At rammerne for de kommunale it-systemer ikke har været klar til tiden og ikke i tilstrækkelig grad har været tilrettet de nye krav i lovgivningen.

Svar på kritikken

- Det skal gøres bedre fremadrettet. Derfor har vi – på trods af skrivelser i pressen, der antyder det modsatte – sikret, at vi med implementeringen af kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen er i bedre tid og mere velforberedte.
- Det uddyber jeg senere. Først mine kommentarer til de to kritikpunkter.
- Jeg anerkender fuldstændig, at en stor del af arbejdet med at føre en reform ud i livet ligger hos kommunerne. Derfor skal kommunerne selvfølgelig klædes bedst muligt på til at kunne yde en korrekt og effektiv sagsbehandling i den første tid efter ikrafttrædelsen.

- Jeg er derfor enig i, at det er afgørende, at kommunerne har de rette redskaber og retningslinjer, når de skal implementere ny og mere kompleks-lovgivning. For i sidste ende handler det om borgernes retssikkerhed; at den enkelte borger får tid til at kunne indrette sig efter nye regler.
- Der er i dag forskellige procedurer for, hvornår og hvordan ministerierne vejleder kommunerne.
- I Beskæftigelsesministeriet har der været kutyme for at udarbejde detaljerede og uddybende bemærkninger til selve lovforslaget, mens der i vejledningerne har været fokus på at indarbejde den første praksis på området efter en periode med de nye regler.
- I lyset af kritikken fra Statsrevisorerne har jeg indskærpet over for Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, at vejledninger og bekendtgørelser til ny lovgivning fremover skal udstedes inden nye og komplekse regler træder i kraft og får konsekvenser for borgerne.
- Jeg er også enig i, at det er afgørende, at både Beskæftigelsesministeriets og kommunernes it-systemer er klar til drift, når en ny reform træder i kraft.

- Vi kommer ikke uden om, at det kan være en stor udfordring, når reformer og komplekse regelsæt skal it-understøttes, og det skal ske inden for en relativ kort tidsramme.
- Allerede i dag er det sådan, at STAR på et tidligt tidspunkt er i dialog med de kommunale it-leverandører og KL om nødvendige ændringer i it-understøttelsen i forbindelse med reformer.
- Men jeg har nu indskærpet over for STAR, at der skal være mere omfattende test af it-systemer inden ikrafttrædelse.
- I den sammenhæng er det afgørende, at de kommunale it-leverandører inddrages så tidligt som muligt i udviklingsarbejdet – men med respekt for de politiske forhandlingsprocesser.
- Det skal sikre, at it-systemerne og snitfladerne mellem de forskellige systemer bliver testet i god tid, så vi på den måde får minimeret it-fejlene op til en stor ikrafttrædelse.
- STAR har oplyst mig om, at de sammen med de kommunale it-leverandører og KL er gået i gang med at drøfte, hvordan den eksisterende testindsats kan rykkes frem i udviklingsforløbet, så løsningerne og sammenhængen mellem dem kan blive yderligere testet i et kontrolleret forløb.

- Det var i korte vendinger svar på den negative kritik fra Statsrevisorerne.
- Beskæftigelsesministeriet vil i ministerredegørelsen til Statsrevisorerne, der skal foreligge i slutningen af maj, redegøre for og uddybe, hvordan ministeriet vil imødekomme anbefalingerne fra Rigsrevisionen.

Positiv kritik

- Vi må ikke overse, at der også er positiv kritik i Rigsrevisionens undersøgelse.
- Rigsrevisionen fremhæver fx, at Beskæftigelsesministeriet har arbejdet med at udvikle en bred tilgang til implementering i forbindelse med de tre reformer.
- Det fremhæves blandt andet, at STAR har haft en tæt kontakt med kommunerne gennem etablering af kommunenetværk.
- Det nævnes også, at STAR har udarbejdet administrative forskrifter og pjecer til kommuner, borgere og virksomheder samt tilrettelagt møder, kurser til sagsbehandlere og opstartskonferencer.
- Og det fremgår, at kommunerne vurderer, at disse implementeringstiltag har fremmet deres ar-

bejde med at implementere reformerne.

- Jeg vurderer, at det er vigtigt, at STAR bevarer den brede tilgang til implementering. Men det må selvfølgelig aldrig gå ud over arbejdet med at få vejledninger, bekendtgørelser og it på plads i god tid.

Implementering fremover

- Så læren af kritikken, som der spørges ind til, er, at vejledninger, bekendtgørelser og it-understøttelse skal være på plads tidligere.
- Og det er allerede sket med den nye lovgivning om kontanthjælpsloftet og 225 timers reglen, som netop er vedtaget.
- Dagen efter loven blev vedtaget, fik kommunerne og Udbetaling Danmark tilsendt startvejledning, som giver et godt overblik over de nye regler, og hvad de skal gå i gang med nu.
- Vejledningen og bekendtgørelsen om 225-timers-reglen har kommunerne fået, så de kan vejlede borgerne om, at de allerede nu skal i gang med at optjene timer til at leve op til det nye beskæftigelseskrav, der får virkning fra 1. oktober 2016.
- Vejledningen og bekendtgørelsen om kontanthjælpsloftet udsendes i løbet af juni – det er me-

re end tre måneder før, reglerne får virkning for borgerne.

- It-understøttelsen har været tænkt ind allerede ved udarbejdelsen af selve lovforslaget og i forbindelse med bekendtgørelsen og vejledningen om 225 timers reglen.
- Konkret er det sket ved, at STAR har inddraget både KL og Udbetaling Danmark i den tekniske udmøntning af den politiske aftale.
- Tak for ordet.